

Bruselj, 14. julij 2020
REV1 – nadomešča obvestilo z dne 8.
februarja 2018

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVILA EU NA PODROČJU POTRGOVALNIH FINANČNIH STORITEV

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“¹. Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem.³

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo zelo drugačni od tistih na notranjem trgu⁴.

Poleg tega bo po koncu prehodnega obdobja Združeno kraljestvo tretja država, kar zadeva izvajanje in uporabo prava EU v državah članicah EU.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravne posledice, ki jih bo konec prehodnega obdobja imel za njihove dejavnosti.

Nasveti deležnikom:

Nasprotnim strankam pri izvedenih finančnih instrumentih in poslih financiranja z vrednostnimi papirji ter deležnikom, ki izdajajo finančne instrumente, ustanovljene v skladu s pravom države članice v centralnih depotnih družbah v Združenem kraljestvu, se svetuje, da ocenijo posledice konca prehodnega obdobja na podlagi tega obvestila in

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁴ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot je vzajemno priznavanje.

sprejemajo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da izpolnjujejo vse veljavne pravne zahteve.

Pozor: V tem obvestilu niso obravnavani:

- pravila EU glede kolizije zakonov in sodnih pristojnosti („pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah“),
- pravo družb EU,
- pravila EU o varstvu osebnih podatkov.

Za te vidike so v pripravi druga obvestila ali pa so bila že objavljena⁵.

To obvestilo je treba brati v povezavi s sporočilom Komisije „Pripravimo se na spremembe – Sporočilo o pripravljenosti ob koncu prehodnega obdobja med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom“ z dne 9. julija 2020⁶ in zlasti oddelkom II.B.1 Sporočila.

Po koncu prehodnega obdobja se za Združeno kraljestvo ne bodo več uporabljala pravila EU na področju finančnih trgov, zlasti Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (EMIR)⁷, Uredba (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov in spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (MIFIR)⁸, Uredba (EU) 2015/2365 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o preglednosti poslov financiranja z vrednostnimi papirji in ponovne uporabe ter spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (uredba o poslih financiranja z vrednostnimi papirji)⁹, Uredba (EU) št. 909/2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah (CSDR)¹⁰ ter Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev (direktiva o dokončnosti poravnave)¹¹. To ima zlasti naslednje posledice:

1. IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

- Po koncu prehodnega obdobja izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje na organiziranem trgu Združenega kraljestva, ne bodo več izpolnjevali opredelitve

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sl.

⁶ COM(2020) 324 final.

⁷ UL L 201, 27.7.2012, str. 1.

⁸ UL L 173, 12.6.2014, str. 84.

⁹ UL L 337, 23.12.2015, str. 1.

¹⁰ UL L 257, 28.8.2014, str. 1.

¹¹ UL L 166, 11.6.1998, str. 45.

izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na borzi, v skladu z zakonodajo EU. V skladu s členom 2(32) MIFIR so izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje na borzi, izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje na reguliranem trgu v EU ali na trgu tretje države, ki se šteje za enakovrednega¹². Tako se bodo v skladu s pravom EU¹³ po koncu prehodnega obdobja izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje na borzi, vključeni v trgovanje na reguliranem trgu v Združenem kraljestvu, obravnavali kot pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih OTC. Komisija je v skladu s členom 2a EMIR pooblaščen za razglasitev enakovrednega trga tretje države. Ocena enakovrednosti Združenega kraljestva na tem področju sicer že poteka, vendar še ni zaključena. Zato morajo biti vse zainteresirane strani obveščene in pripravljene na scenarij, v katerem se izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje na reguliranih trgih Združenega kraljestva, obravnavajo kot izvedeni finančni instrumenti OTC.

- Za izvedeni finančni instrument, s katerim se trguje na borzi, ki postane izvedeni finančni instrument OTC, bodo tako veljale vse zahteve EMIR, ki se uporabljajo za posle z izvedenimi finančnimi instrumenti OTC. Z izjemo transakcij varovanja pred tveganji, sklenjenih z nefinančnimi nasprotnimi strankami, se vsi posli z izvedenimi finančnimi instrumenti OTC vključijo v izračun praga kliringa v skladu z določbami EMIR in zanje velja obveznost izvajanja kliringa iz EMIR, če za zadevni produkt velja navedena obveznost,¹⁴ kakor tudi nekaterih tehnik za zmanjševanje tveganja (zlasti izmenjave kritja).

Za izvedene finančne instrumente OTC, za katere velja obveznost kliringa, se mora kliring opraviti prek centralne nasprotne stranke (CNS), ki ima dovoljenje in sedež v državi članici EU, ali prek CNS s sedežem v tretji državi, ki jo je Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) v skladu s členom 25 EMIR priznal za kliring tega razreda izvedenih finančnih instrumentov OTC¹⁵. Komisija je pooblaščen za razglasitev enakovrednih regulativnih in nadzornih okvirov tretje države. Taka odločitev o enakovrednosti je predpogoj za to, da ESMA prizna CNS iz tretje države. Brez enakovrednosti in priznanja se CNS s sedežem v Združenem kraljestvu po koncu prehodnega obdobja ne more uporabiti za izpolnitev obveznosti kliringa. Ocena enakovrednosti Združenega kraljestva na tem področju sicer že poteka, vendar še ni zaključena. Zato morajo biti vse zainteresirane strani obveščene in pripravljene na scenarij, v katerem stranke ne bodo mogle izpolniti obveznosti kliringa v skladu z uredbo EMIR pri centralnih nasprotnih strankah s sedežem v Združenem kraljestvu.

¹² Izvedeni finančni instrument, s katerim se trguje na borzi, je „izvedeni finančni instrument, s katerim se trguje na reguliranem trgu ali trgu tretje države, ki šteje za enakovrednega reguliranemu trgu [...], in kot tak ne spada v opredelitev izvedenega finančnega instrumenta OTC, kakor je opredeljen v členu 2(7) Uredbe (EU) št. 648/2012“, glej člen 2(32) MIFIR.

¹³ Pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih OTC so tiste, s katerimi se ne trguje na reguliranem trgu v EU ali se z njimi trguje na reguliranem trgu tretje države, za katerega ne velja sklep o enakovrednosti. Glej člen 2(7) in člen 2a EMIR.

¹⁴ Obveznost kliringa trenutno velja za naslednje produkte: obrestne zamenjave v evrih, japonskih jenih, ameriških dolarjih, norveških kronah, poljskih zlotih in švedskih kronah ter indekse kreditnih zamenjav.

¹⁵ Glej člen 4(3) EMIR.

- Obveznost izvajanja kliringa poslov prek CNS, ki ima dovoljenje in sedež v EU, ali prek priznane CNS s sedežem v tretji državi velja tudi za nasprotne stranke s sedežem v tretjih državah, če ima pogodba neposreden, znaten in predvidljiv učinek v EU ali če je takšna obveznost potrebna ali ustrezna za preprečevanje izogibanja kateri koli določbi EMIR.¹⁶
- Izguba dovoljenja EU centralnih nasprotnih strank s sedežem v Združenem kraljestvu bo vplivala na njihovo zmožnost za nadaljnje opravljanje nekaterih dejavnosti (npr. stiskanje portfelja) in izpolnjevanje nekaterih obveznosti (npr. upravljanje neplačil) v zvezi s pogodbami, sklenjenimi pred koncem prehodnega obdobja.
- Za izpostavljenosti, ki izhajajo iz pozicij v izvedenih finančnih instrumentih, ki jih imajo kreditne institucije in investicijska podjetja s sedežem v EU v nepriznanih CNS s sedežem v tretjih državah, se bodo uporabljale višje kapitalske zahteve¹⁷. To je zato, ker so samo pooblaščenke CNS s sedežem v EU in priznane CNS s sedežem v tretji državi kvalificirane CNS¹⁸ (KCNS), ki so v skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah (CRR)¹⁹ ugodneje obravnavane.
- Nasprotne stranke v EU in nasprotne stranke v tretjih državah, za katere velja obveznost kliringa, bi zato morale preučiti svoje portfelje izvedenih finančnih instrumentov. Vse nasprotne stranke (vključno z nasprotnimi strankami s sedežem v tretjih državah) bi morale ne glede na to, ali so finančna institucija ali nefinančno podjetje, ki presega prag kliringa, zagotoviti, da izpolnjujejo zahteve glede kliringa. Kadar so izvedeni finančni instrumenti sklenjeni prek posrednika ali se zanje opravi kliring prek posrednika (tj. klirinškega člana, stranke klirinškega člana ali posredne stranke), bi morale nasprotne stranke zagotoviti, da njihova pogodba s tem posrednikom ustrezno izpolnjuje veljavne zakonske zahteve. To velja tudi za klirinška razmerja v bančnih skupinah.

2. REPOZITORIJI SKLENJENIH POSLOV IN POROČANJE

- Posle z izvedenimi finančnimi instrumenti ali posle financiranja z vrednostnimi papirji, za katere velja obveznost poročanja v skladu z EMIR ali uredbo o poslih financiranja z vrednostnimi papirji, morajo CNS ali nasprotne stranke sporočiti repozitoriju sklenjenih poslov, registriranem v EU, ali repozitoriju sklenjenih poslov

¹⁶ Za dodatne podrobnosti glej člen 4 EMIR in Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 285/2014 z dne 13. februarja 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta glede regulativnih tehničnih standardov v zvezi z neposrednim, znatnim in predvidljivim učinkom pogodb v Uniji ter preprečitvijo izogibanja predpisom in obveznostim, UL L 85, 21.3.2014, str. 1.

¹⁷ Glej člene 300 do 311 Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (CRR).

¹⁸ Glej člen 497 Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (CRR).

¹⁹ Glej člen 4(1)(88) CRR ob upoštevanju prehodnih določb iz člena 497 CRR in Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/2241 z dne 6. decembra 2017 (prehodno obdobje za CNS iz tretje države traja do 15. junija 2018).

iz tretje države, ki ga je priznal Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA)²⁰. Komisija je v skladu s členom 77 EMIR in členom 19 uredbe o poslih financiranja z vrednostnimi papirji pooblaščen za razglasitev enakovrednih regulativnih in nadzornih okvirov tretjih držav. Taka odločitev o enakovrednosti je predpogoj za to, da ESMA prizna repozitorij sklenjenih poslov iz tretje države. Brez enakovrednosti in priznanja se repozitoriji sklenjenih poslov s sedežem v Združenem kraljestvu po koncu prehodnega obdobja ne morejo uporabiti za izpolnitev obveznosti poročanja. Ocena enakovrednosti Združenega kraljestva na tem področju sicer že poteka, vendar še ni zaključena. Zato morajo biti vse zainteresirane strani obveščene in pripravljene za scenarij, v katerem se repozitoriji sklenjenih poslov iz Združenega kraljestva ne bodo mogli uporabiti za izpolnitev obveznosti poročanja v skladu z uredbo EMIR in uredbo o poslih financiranja z vrednostnimi papirji.

- Obveznost poročanja o pogodbah o izvedenih finančnih instrumentih ustrezno registriranemu ali priznanemu repozitoriju sklenjenih poslov nosijo CNS in nasprotna stranke. Nasprotna stranke, pristojne za poročanje, finančno ali nefinančno, morajo zagotoviti, da je ta zahteva izpolnjena. Če se poročanje repozitoriju sklenjenih poslov prenese na tretjo osebo, bi morale nasprotna stranke zagotoviti, da je v njihovi pogodbi zajamčena skladnost z vsemi veljavnimi zakonskimi zahtevami iz EMIR in/ali uredbe o poslih financiranja z vrednostnimi papirji.
- Zahtevo, da vodijo evidenco o vseh sklenjenih pogodbah o izvedenih finančnih instrumentih in njihovih spremembah, morajo nasprotna stranke še naprej izpolnjevati najmanj pet let po prenehanju pogodbe²¹.

3. CENTRALNE DEPOTNE DRUŽBE IN SISTEMI PORAVNAVE VREDNOSTNIH PAPIRJEV

- Centralne depotne družbe upravljajo sisteme poravnave vrednostnih papirjev. Poravnavajo (finalizirajo) transakcije, sklenjene na trgu. Centralne depotne družbe zagotavljajo tudi vodenje računov vrednostnih papirjev, na katerih se beležijo število izdanih vrednostnih papirjev, izdajatelji in vse spremembe imetnikov vrednostnih papirjev.
- Centralne depotne družbe iz tretje države morajo zaprositi za priznanje pri ESMA, kadar nameravajo opravljati nekatere osnovne storitve centralne depotne družbe (storitve izdajanja in centralnega vodenja računov v zvezi s finančnimi instrumenti, ki jih ureja pravo države članice EU) ali kadar nameravajo opravljati storitve v EU prek podružnice, ustanovljene v državi članici.
- Komisija je v skladu členom 25 uredbe o poslih financiranja z vrednostnimi papirji pooblaščen za razglasitev enakovrednih regulativnih in nadzornih okvirov tretjih držav. Taka odločitev je predpogoj za to, da ESMA prizna centralno depotno družbo iz tretje države. Brez enakovrednosti in priznanja centralne depotne družbe s sedežem v Združenem kraljestvu po koncu prehodnega obdobja ne morejo več zagotavljati storitev izdajanja in centralnega vodenja računov v zvezi s finančnimi instrumenti, ki jih ureja pravo države članice EU, ali opravljati storitev v EU prek podružnice,

²⁰ Glej člen 9 EMIR in člen 4 uredbe o poslih financiranja z vrednostnimi papirji.

²¹ Glej člen 9(2) EMIR.

ustanovljene v državi članici. Centralne depotne družbe iz Združenega kraljestva ne morejo uporabiti določbe o predhodno veljavni določbi v skladu s členom 69(4) uredbe o centralnih depotnih družbah. Ocena enakovrednosti Združenega kraljestva na tem področju sicer že poteka, vendar še ni zaključena. Zato morajo biti vse zainteresirane strani obveščene in pripravljene za scenarij, v katerem centralne depotne družbe iz Združenega kraljestva ne morejo zagotavljati storitev izdajanja in centralnega vodenja računov v zvezi s finančnimi instrumenti, ki jih ureja pravo države članice EU, ali opravljati storitev v EU prek podružnice, ustanovljene v državi članici.

- Združeno kraljestvo ne bo več moglo določati sistemov v skladu z direktivo o dokončnosti poravnave²². Po koncu prehodnega obdobja bodo obstoječi sistemi, ki jih ima trenutno določene Združeno kraljestvo, izgubili svojo določitev v skladu z direktivo o dokončnosti poravnave ter pravice in koristi, ki jih ta prinaša njim in njihovim udeležencem. To ne posega v kakršne koli posebne določbe nacionalne zakonodaje držav članic²³.

Splošne informacije o potrogovalnih storitvah so dostopne na spletišču Komisije o potrogovalnih storitvah (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-markets/post-trade-services_sl). Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami.

Evropska komisija

Generalni direktorat za finančno stabilnost, finančne storitve in unijo kapitalskih trgov

²² Glej člen 2(a) Direktive 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev (direktiva o dokončnosti poravnave).

²³ Glej uvodno izjavo 7 direktive o dokončnosti poravnave.